

Αναλυτικό Πρόγραμμα Νηπιαγωγείου

Γενικός σκοπός

Σκοπός του νηπιαγωγείου μας είναι η ολόπλευρη, διαπλεκόμενη και ισορροπημένη ανάπτυξη των παιδιών (ψυχοκινητική, κοινωνικο-συναισθηματική και νοητική ανάπτυξη) και η δημιουργία των παιδιών του σήμερα σε ικανούς και άξιους πολίτες - ενήλικες του αύριο, μέσα από τη γνώση και την επικοινωνία τους με τον εαυτό τους, με τους άλλους και με το περιβάλλον τους γενικότερα, στο οποίο ζουν.

Γενικοί στόχοι

Τα παιδιά:

- ✓ Να καλλιεργήσουν τις αισθήσεις τους, να οργανώσουν και να αναπτύξουν τις ψυχολογικές, συναισθηματικές, κινητικές και νοητικές τους δεξιότητες και ικανότητες.
- ✓ Να εμπλουτίσουν και να οργανώσουν τις εμπειρίες τους από το φυσικό και κοινωνικό περιβάλλον και να αποκτήσουν την ικανότητα να διακρίνουν τις σχέσεις και αλληλεπιδράσεις που υπάρχουν μέσα σ' αυτό.
- ✓ Να αναπτύξουν την ικανότητα κατανόησης και έκφρασης με σύμβολα γενικά και ιδιαίτερα στους τομείς της γλωσσικής αγωγής, των μαθηματικών, της μουσικής αγωγής, των φυσικών επιστημών, της φυσικής αγωγής και της εικαστικής έκφρασης.
- ✓ Να καλλιεργήσουν τη δημιουργική τους έκφραση και σκέψη.

- ✓ Να αποκτήσουν την ικανότητα να δημιουργούν διαπροσωπικές σχέσεις, ώστε να βοηθηθούν στη βαθμιαία και αρμονική ένταξή τους στην κοινωνική ζωή.
- ✓ Να κοινωνικοποιηθούν και να αναπτύξουν πρωτοβουλίες ελεύθερα και αβίαστα και, μέσα στο πλαίσιο του οργανωμένου περιβάλλοντος, να εθίζονται στην αμφίδρομη σχέση ατόμου και ομάδας.
- ✓ Να γνωρίσουν τους σωστούς τρόπους συμπεριφοράς στα διάφορα περιβάλλοντα και πλαίσια.
- ✓ Να μάθουν να ζουν και να συνυπάρχουν με άλλα άτομα στο ίδιο περιβάλλον.
- ✓ Να μπορούν να τηρούν και να ακολουθούν διάφορους κανόνες και ρουτίνες στη τάξη, στο περιβάλλον του σχολείου τους και γενικά στο ευρύτερο τους περιβάλλον.
- ✓ Να αναπτύξουν πνευματικές ικανότητες, έννοιες, στάσεις αποδοχής και κατανόησης.
- ✓ Να βελτιώσουν την ικανότητα τους για έκφραση, κριτική και μαθηματική σκέψη.
- ✓ Να αποκτήσουν ορθές στάσεις και αξίες στην κοινωνική, ηθική, εθνική, πολιτιστική και θρησκευτική ζωή.
- ✓ Να αποκτήσουν θετικές στάσεις απέναντι στη μάθηση, τη εργασία, τα δικαιώματα, τα καθήκοντα, το φυσικό περιβάλλον και την υγεία.

Μεθοδολογία

- ✓ Οι μορφές οργάνωσης της μάθησης και επίτευξης των πιο πάνω στόχων είναι:
 - **Το παιχνίδι (ελεύθερο και δομημένο)**
 - Το οποίο αποτελεί για το παιδί φυσικό τρόπο μάθησης και το κύριο μέσο για την ολόπλευρη του ανάπτυξη.
 - Αποτελεί με άμεσο και προκαθορισμένο τρόπο κομμάτι ενός ευρύτερου πλαισίου εξελικτικών δραστηριοτήτων.
 - Το οποίο μπορεί να στηριχτεί μέσα από συγκεκριμένα κέντρα μάθησης.
 - **Οι δομημένες δραστηριότητες**
 - Τα παιδιά εμπλέκονται σε μια δομημένη και εξελικτική διαδικασία που αποτελεί κομμάτι ενός ευρύτερου και εξελικτικού πλαισίου δραστηριοτήτων (π.χ. δομημένη δραστηριότητα αφήγησης)
 - **Η Εις Βάθος Μελέτη (αλλιώς μέθοδος Project)**

- Η μέθοδος project ενθαρρύνει την αυτενέργεια, την ανάπτυξη, την πρωτοβουλία, την υπευθυνότητα και αυτοπεποίθηση των παιδιών αφού σέβεται και εστιάζει στα ενδιαφέροντα, τις ανάγκες και τις ικανότητες τους.
- Βασίζεται σε ένα συνδυαστικό μοντέλο οργάνωσης της μάθησης το οποίο συνδυάζει με δυναμικό τρόπο το παιχνίδι, τις δομημένες δραστηριότητες και την εις βάθος μελέτη.

Ελεύθερες Δραστηριότητες - Ελεύθερο παιχνίδι

Στόχοι: Τα παιδιά:

- ✓ Να αποκτήσουν θετική στάση για την εργασία, τη δημιουργική απασχόληση και την ανάληψη ευθυνών.
- ✓ Να πετύχουν την κοινωνικοποίηση τους και να αναπτύξουν την ικανότητα να κτίζουν διαπροσωπικές σχέσεις, να αποδέχονται και να υιοθετούν κοινωνικά αποδεκτούς τρόπους συμπεριφοράς.
- ✓ Να αναπτύξουν το πνεύμα συνεργασίας, αλληλοσεβασμού και αλληλοβοήθειας.
- ✓ Να αποκτήσουν δεξιότητες συγκέντρωσης, προσοχής, ακρόασης, κατανόησης και μνήμης.
- ✓ Να αποκτήσουν φυσικές και κινητικές δεξιότητες (π.χ. το συντονισμό ματιού - χεριού, τον έλεγχο των μεγάλων και μικρών κινήσεων, την αντίληψη του χώρου και των κατευθύνσεων, τις δεξιότητες στη χρήση αντικειμένων και υλικών, να κρατούν σωστά το μολύβι κ.λπ.).
- ✓ Μέσα από το ελεύθερο παιχνίδι μπορούν τα παιδιά να αναπτύξουν τις γλωσσικές, προαναγνωστικές, γραφικές, μαθηματικές, μουσικές, κοινωνικές, τεχνολογικές και επιστημονικές δεξιότητες

Γλωσσική Αγωγή

Στόχοι: Τα παιδιά:

- ✓ Να συμμετέχουν σε συζητήσεις παίρνοντας διαδοχικά το λόγο - ρόλοι ομιλητή και ακροατή

- ✓ Να διατυπώνουν τις απόψεις και αποφάσεις τους, να δίνουν εξηγήσεις και να επιχειρηματολογούν ώστε να πείσουν για τις επιλογές τους.
- ✓ Να υποβάλλουν και να απαντούν ερωτήσεις (αρχικά απλές που αποζητούν πληροφορίες και σταδιακά πιο σύνθετες).
- ✓ Να χρησιμοποιούν τη γλώσσα και συγκεκριμένα τον προφορικό λόγο για να εκφράζονται με φαντασία και δημιουργικότητα (π.χ. στο κουκλοθέατρο).
- ✓ Να διηγούνται προσωπικές εμπειρίες και να αφηγούνται παραμύθια ή ιστορίες
- ✓ Να περιγράφουν αντικείμενα, γεγονότα, πρόσωπα, εικόνες και καταστάσεις της καθημερινής ζωής.
- ✓ Να χρησιμοποιούν σωστά τη γλώσσα (ορθή προφορά λέξεων, ορθή δομή προτάσεων).
- ✓ Να αναγνωρίζουν και να αξιοποιούν τον περιβάλλοντα γραπτό λόγο
- ✓ Να αναπτύξουν δεξιότητες γραμματισμού
- ✓ Να διευρύνουν το λεξιλόγιο τους.
- ✓ Να αναπτύξουν τη μνήμη, την προσοχή, την κρίση, τη φαντασία, τη δημιουργικότητα.
- ✓ Να ακούνε, να κατανοούν και να εκτελούν οδηγίες όταν τους απευθύνεται ο λόγος.

Περιγραφή Ύλης

✓ Ακρόαση

○ Στόχοι: Τα παιδιά:

- Να ακροάζονται και να κατανοούν παραμύθια, ιστορίες, γεγονότα της καθημερινής ζωής, ποιήματα και πεζά κείμενα.
- Να εκτελούν οδηγίες και παραγγέλματα.
- Να κατανοούν και να μεταφέρουν μηνύματα.
- Να είναι ικανά να αναγνωρίζουν και να διακρίνουν φυσικούς και τεχνητούς ήχους από το περιβάλλον.
- Να είναι ικανά να κατανοούν κοινωνικά πλαισιωμένα μηνύματα (π.χ. να ακολουθούν οδηγίες, να αντιλαμβάνονται την πρόσκληση για παιχνίδι κλπ.)
- Να κατανοούν το ρόλο που διαδραματίζει το ύφος, η ένταση και η χροιά της φωνής για την επικοινωνία και να μπορούν να τα χρησιμοποιούν ανάλογα με την περίπτωση και την περίπτωση.
- Να εξοικειωθούν με τους ποικίλους σκοπούς ακρόασης (π.χ. για εξεύρεση πληροφοριών, απόλαυση λόγου, επίλυση προβλήματος κλπ.)

- Να αναγνωρίσουν τις παραμέτρους που συγκροτούν το πλαίσιο επικοινωνίας (π.χ. σχέση των συνομιλητών, θέμα, σκοπός)
- Να κατανοήσουν τη χρονική και λογική αλληλουχία των γεγονότων.

✓ Προφορική έκφραση - Ομιλία

○ Στόχοι: Τα παιδιά:

- Να μπορούν να εκφράζονται και να επικοινωνούν μέσα από την παρατήρηση, την ανάκληση, τη βιωματική αναδιήγηση, την αφήγηση, την περιγραφή, την επεξήγηση και την επιχειρηματολογία.
- Να μπορούν να χρησιμοποιούν το λεξιλόγιο και τις δομές της γλώσσας, όπως τα γραμματικά και τα συντακτικά φαινόμενα (π.χ. επίθετα, ρήματα, ερωτήσεις κλπ.)
- Να μπορούν να εφαρμόζουν βασικούς μηχανισμούς στους οποίους στηρίζεται μια συνομιλία (π.χ. εναλλαγή συνομιλητών, τήρηση του θέματος)
- Να αναπτύξουν δεξιότητες που να μπορούν να συμμετέχουν σε διάφορες συζητήσεις με πολλούς αποδέκτες για θέματα των ενδιαφερόντων τους.
- Να μπορούν να μιλάνε σε έκταση για εμπειρίες, γεγονότα και καταστάσεις καθημερινής ζωής και παραμύθια σκέψεις και συναισθήματα.
- Να μπορούν να διατυπώνουν ερωτήσεις και απαντήσεις,
- Να περιγράφουν και να ερμηνεύουν εικόνες εξελικτικά.
- Να συμμετέχουν στο διάλογο.
- Να Διευρύνουν το λεξιλόγιο και τον κύκλο των εννοιών που κατανοούν τα παιδιά.
- Να χρησιμοποιούν προτάσεις με ορθή δομή και σταδιακά να μετακινούνται από τις πιο απλές στις πιο σύνθετες δομές.
- Να αναφέρουν διαφορετικές εκδοχές για το τέλος μιας ιστορίας.
- Να είναι ικανά να εκφράζουν τις προσωπικές τους απόψεις.
- Να αναπτύξουν πνευματικές λειτουργίες και δεξιότητες - παρατήρηση, πρόβλεψη, υποθετικός λόγος, λογική αιτιολόγηση, γενίκευση, συμπέρασμα, φανταστικές προεκτάσεις.

✓ Αναδυόμενος γραμματισμός - Ανάγνωση

- **Στόχοι:** Τα παιδιά:
 - Να αξιοποιούν το περιβάλλον γραπτό λόγο και να αναγνωρίζουν τις συμπεριφορές ανάγνωσης και γραφής.
 - Να αναπτύξουν διάφορες δεξιότητες γραμματισμού και τεχνικές της ανάγνωσης (π.χ. διαβάζονται τα γράμματα και όχι οι εικόνες, διαβάζουμε από αριστερά στα δεξιά - φορά της ανάγνωσης κλπ.)
 - Να αναγνωρίζουν ότι ο γραπτός λόγος είναι φορέας μηνυμάτων.
 - Να κάνουν σύγκριση γραμμών, λέξεων και εικόνων.
 - Να εξασκηθούν στη φωνολογική ενημερότητα και να κατανοήσουν την αντιστοιχία γραπτού και προφορικού λόγου (ήχους που περιέχουν οι λέξεις)
 - Να αντιληφθούν τη σταθερότητα του γραπτού λόγου και τη σχέση μεταξύ του γραπτού και του προφορικού λόγου.
 - Να εξασκηθούν στις γραφοφωνηματικές αντιστοιχίες
 - Να ευαισθητοποιηθούν στους ήχους που περιέχουν οι λέξεις.
 - Να αναπτύξουν τον έλεγχο των κινήσεων και δεξιοτήτων στη χρήση βιβλίου, της σελίδας από πάνω προς τα κάτω, από αριστερά στα δεξιά καθώς και στο συντονισμό ματιού - χεριού.
 - Να κατανοήσουν τη διαδικασία του συμβολισμού και του συμβολικού χαρακτήρα του γραπτού λόγου.
 - Να γνωρίσουν ότι υπάρχουν διαφορετικοί τρόποι προσέγγισης του έντυπου λόγου.
 - Να αναγνωρίζουν τα βασικά χαρακτηριστικά των κειμενικών ειδών (π.χ. δομικά χαρακτηριστικά, χρήσης)
 - Να ξεχωρίζουν και να χρησιμοποιούν σωστά τα είδη των κειμένων (π.χ. απεριθμητικά, ενημερωτικά και λογοτεχνικά)

✓ **Ποίηση:**

- **Στόχοι:** Τα παιδιά:
 - Να εξοικειωθούν με την ποιητική δημιουργία στην απλούστερη της μορφή και καλλιέργεια θετικής στάσης απέναντι της.
 - Να Καλλιεργήσουν θετικές στάσεις και αξίες μέσα από το περιεχόμενο της ποίησης.
 - Να αναπτυχθούν γλωσσικά μέσα από το λεξιλογικό πλούτο και τη δομή των ποιημάτων.

✓ **Δραματική έκφραση:**

- **Στόχοι:** Τα παιδιά:

- Να Υποδυθούν ρόλους από την καθημερινή ζωή, τα παραμύθια και τις ιστορίες.
- Να δημιουργούν πλοκή δράματος με αφετηρία μια ιδέα, κρίση ή γεγονός.
- Να αναπτύξουν δεξιότητες με σκοπό την ενίσχυση της ικανότητας για δημιουργική έκφραση.
- Να αναπτύξουν γλωσσικές δεξιότητες, λεξιλόγιο, εικαστικές δυνατότητες, δημιουργικότητα στη γλώσσα.

✓ **Παραμύθι:**

- **Στόχοι:** Τα παιδιά:
 - Να δημιουργούν παραμύθια για μια εικόνα, μια ιδέα ή ένα μήνυμα.
 - Να δημιουργούν διάφορες εκδοχές για το τέλος ημιτελών παραμυθιών.
 - Να Αναπτύξουν πνευματικές λειτουργίες και δεξιότητες που σχετίζονται με τις διάφορες χρήσεις της γλώσσας (προσοχή, μνήμη, παρατηρητικότητα, προβληματισμός, φαντασία, κρίση, υποθετική και συμπερασματική σκέψη και λογική αιτιολόγηση).

Μαθηματικά - Φυσικές Επιστήμες

Στόχοι: Τα παιδιά:

- ✓ Να αποκτήσουν ποικιλία εμπειριών μέσα από την αλληλεπίδραση με αντικείμενα, μέσα από ποικιλία δραστηριοτήτων (κατασκευές, πειραματισμό, παιχνίδι, συζήτηση), τον περιβάλλοντα κόσμο και φαινόμενα.
- ✓ Να συνειδητοποιήσουν εμπειρίες και να μπορούν να τις συσχετίζουν με μαθηματικές έννοιες και φυσικά φαινόμενα.
- ✓ Να χρησιμοποιούν εμπειρίες για τεκμηρίωση ιδεών, εννοιών, παρατηρήσεων κτλ
- ✓ Να είναι ικανοί να συλλέγουν δεδομένα και παρατηρήσεις με τη βοήθεια μιας ή περισσότερων αισθήσεων ή με τη χρήση οργάνων τα οποία επεκτείνουν τις αισθήσεις.

- ✓ Να είναι ικανοί να οργανώνουν αντικείμενα, γεγονότα, δεδομένα ή ευρύτερα πληροφορίες μέσα από την αναγνώριση και εφαρμογή συγκεκριμένων κριτηρίων.
- ✓ Να μπορούν να καθορίζουν το πλήθος των αντικειμένων σε ένα σύνολο ακολουθώντας μια διαδικασία αντιστοίχισης ένα προς ένα (αρίθμηση)
- ✓ Να καθορίζουν την τιμή ενός μεγέθους συγκρίνοντας το με τη (συμβατική ή μη) μονάδα μέτρησης (μέτρηση)
- ✓ Να είναι ικανοί να εντοπίζουν διάφορα προβλήματα και να αναγνωρίζουν τα δεδομένα και τα ζητούμενα ενός προβλήματος για την μετέπειτα επίλυσή του.
- ✓ Να αποκτήσουν δεξιότητες διατύπωσης διερευνήσιμων ερωτημάτων με σκοπό την αναζήτηση απαντήσεων.
- ✓ Να αποκτήσουν δεξιότητες διατύπωσης προβλέψεων, υποθέσεων και λειτουργικών ορισμών και να ερμηνεύουν δεδομένα και παρατηρήσεις.
- ✓ Να αναπτύξουν δεξιότητες επιστημονικής μεθόδου και επιστημονικών διεργασιών μέσα από ποικιλία δραστηριοτήτων και εφαρμογών.
- ✓ Να εντοπίζουν και να καθορίζουν παράγοντες που επηρεάζουν ένα φαινόμενο.
- ✓ Να αποκτήσουν δεξιότητες ελέγχου διάφορων μεταβλητών καθώς και σχεδιασμού και έλεγχου στρατηγικής ή πειράματος.
- ✓ Να είναι ικανοί να διερευνούν, να λύνουν προβλήματα
- ✓ Να αναπτύξουν θετικές στάσεις απέναντι στο μαθηματικό και το φυσικό κόσμο και απέναντι στην επιστήμη ως αντικείμενα έρευνας.
- ✓ Να αναπτύξουν θετικές στάσεις απέναντι στη διαδικασία της μάθησης και στις συνεργατικές διαδικασίες
- ✓ Να αναπτύξουν εννοιολογική κατανόηση και επιστημολογική ετοιμότητα.

Περιγραφή Ύλης

- ✓ Προμαθηματικές έννοιες (σχήματα, χρώματα, ταξινόμηση, ομαδοποίηση κλπ.)
- ✓ Έννοιες χώρου (κατευθύνσεις, αποστάσεις, γραμμές, επίπεδα κλπ.)
- ✓ Μέτρηση (μέγεθος, ποσότητα, όγκος)
- ✓ Αριθμοί (αναγνώριση, ονομασία, γραφή, αντιστοίχιση συμβόλων και συνόλων)

- ✓ Λύση προβλήματος
- ✓ Φυτά και ζώα
- ✓ Ανθρώπινο σώμα
- ✓ Καιρός
- ✓ Οικολογία
- ✓ Ύλη (υλικά ιδιότητες κλπ.)
- ✓ Φως
- ✓ Ήχος
- ✓ Δυνάμεις
- ✓ Μαγνήτες
- ✓ Θερμότητα
- ✓ Ηλεκτρισμός

Φυσική Αγωγή

Στόχοι: Τα παιδιά:

- ✓ Να εκτελούν βασικές κινητικές δεξιότητες μετακίνησης
- ✓ Να εκτελούν βασικές κινητικές δεξιότητες σταθεροποίησης
- ✓ Να εκτελούν βασικές κινητικές δεξιότητες χειρισμού
- ✓ Να αναγνωρίζουν και να εκτελούν διαφορετικές κινητικές απαντήσεις ή λύσεις
- ✓ Να αναγνωρίζουν ότι η φυσική δραστηριότητα είναι απαραίτητη για την υγεία τους
- ✓ Να συμμετέχουν σε φυσικές δραστηριότητες και να αναγνωρίζουν τη σχέση μεταξύ άσκησης και ξεκούρασης
- ✓ Να αποκτούν θετικές εμπειρίες μέσα από τα προγράμματα φυσικής αγωγής
- ✓ Να συνεργάζονται και να παίζουν με όλα τα παιδιά ανεξαρτήτως ατομικών διαφορών (π.χ. φύλο, εθνικότητα κ.λπ.)
- ✓ Να τηρούν και να εφαρμόζουν απλούς κανόνες παιχνιδιών.

Περιγραφή Ύλης

- ✓ **Κινητικές έννοιες** (αντίληψη χώρου - ατομικός - γενικός, κατευθύνσεις, επίπεδα, απόσταση)
- ✓ **Δεξιότητες Μετακίνησης** (Περπάτημα, Τρέξιμο, Άλματα, Συνεχόμενα άλματα, Κουτσό, Γκάλοπ, Γλίστρημα, Σκίπινγκ)
- ✓ **Δεξιότητες Χειρισμού** (Ρίψη, Υποδοχή, Κλώτσημα, Αναπήδηση της μπάλας, Ρολάρισμα Μπάλας, Κτύπημα με αντικείμενο, Σταμάτημα αντικειμένου)
- ✓ **Δεξιότητες Σταθεροποίησης** (Στατικές Ισορροπίες, Δυναμικές Ισορροπίες, Ρολάρισμα σώματος, Ξεκίνημα, Μετακίνηση, Σταμάτημα, Προσποίηση, Δίπλωση, Διάταση, Αιώρηση)
- ✓ **Αντίληψη του Σώματος** (Κινήσεις του σώματος, των μελών του σώματος, σχήματα του σώματος)
- ✓ **Ποιότητα στην Κίνηση** (Απότομη/παρατεταμένη κίνηση, Γρήγορη/ αργή κίνηση, Συγκρατημένη/ ελεύθερη κίνηση)
- ✓ **Συσχετισμοί ή Σχέσεις** (Σχέσεις με άτομα (Μύηση ή Αντιθέσεις), Σχέσεις με Όργανα (Κοντά/ Μακριά, πάνω από/ κάτω από, κ.τ.λ.))
- ✓ **Τροποποιημένα παιχνίδια** (ομαδικά αθλήματα, ομαδικά κινητικά παιχνίδια και δραστηριότητες, ρίψη, υποδοχή, χτύπημα, αποφυγή - αντικειμένων ή ατόμων).
- ✓ **Γυμναστική** (Απλά ρολαρίσματα, Κυβιστήσεις, Ανακυβιστήσεις, Στηρίξεις σώματος (ατομικές στηρίξεις ή στηρίξεις με άλλα άτομα), Ισορροπίες)
- ✓ **Χορός** (Γνώση του σώματος, Σχήματα με το σώμα, Επίπεδα χώρου, Κατευθύνσεις, Ευθείες - Καμπύλες, Ισορροπία, Άλματα, Δημιουργική Έκφραση, Αυτοσχεδιασμός)

Μουσική Αγωγή

Στόχοι: Τα παιδιά:

- ✓ Να ψυχαγωγηθούν
- ✓ Να αναπτύξουν τις ακουστικές τους δεξιότητες
- ✓ Να αποκτήσουν πολυαισθητηριακές εμπειρίες και να εξερευνούν ήχους μέσα από μια ποικιλία μέσων και ηχογόνων αντικειμένων (αντικείμενα, σώμα, κρουστά όργανα)
- ✓ Να αναπτύξουν μουσικές δεξιότητες
- ✓ Να αποκτήσουν μουσικές γνώσεις
- ✓ Να αποκτήσουν μουσικές συμπεριφορές και στάσεις.

- ✓ Να αναγνωρίζουν ήχους από το περιβάλλον, να τους περιγράφουν και να τους κατηγοριοποιούν ως προς τα χαρακτηριστικά τους (χροιά, ένταση, διάρκεια, ύψος)
- ✓ Να αποδίδουν επιλεγμένα χαρακτηριστικά μουσικών ακροάσεων (π.χ. φράσεις, ένταση, ταχύτητα) με κίνηση, όργανα, φωνή.
- ✓ Να ακούν συγκεντρωμένα ένα ευρύ ρεπερτόριο μουσικών ακροάσεων με χωρίς τη χρήση οδηγού ακρόασης
- ✓ Να αναγνωρίζουν τη χροιά αντιπροσωπευτικών μουσικών οργάνων από κάθε οικογένεια.
- ✓ Να εκφράζουν τα συναισθήματα, τις απόψεις, τις προτιμήσεις τους για μουσικά έργα.
- ✓ Να αναγνωρίζουν διαφορετικές λειτουργίες της μουσικής στην καθημερινή ζωή και να περιγράφουν τα στοιχεία που την καθιστούν κατάλληλη για τη συγκεκριμένη λειτουργία (π.χ. νανούρισμα, παιγνιδοτράγουδο)
- ✓ Να αναγνωρίζουν -ανακαλούν - αποκωδικοποιούν απλά ρυθμικά μοτίβα (τέταρτα, όγδοα), μελωδικά μοτίβα (σολ-μι)
- ✓ Να αποκτήσουν θετική στάση ως προς τη δραστηριότητα της ακρόασης και να μπορούν να συμπεριφέρονται ως καλοί ακροατές ανάλογα με τις περιστάσεις της μουσικής επικοινωνίας.
- ✓ Να υποστηρίζουν τους μουσικές τους προτιμήσεις και να σέβονται τις μουσικές προτιμήσεις των άλλων
- ✓ Να σέβονται και να εκτιμούν τη μουσική κληρονομιά του τόπου μας καθώς και την μουσική δημιουργία άλλων λαών και πολιτισμών
- ✓ Να διαχωρίζουν τη φωνή που «μιλά» από τη φωνή που «τραγουδά», καθώς και να πειραματίζονται με τη φωνή τους (ψίθυροι, γλιστρήματα κτλ)
- ✓ Να τραγουδούν διατηρώντας ορθή θέση του σώματος, με καλή άρθρωση και παίρνοντας σωστές αναπνοές
- ✓ Να τραγουδούν ατομικά και σε ομάδες με μελωδική ακρίβεια, ορθό ρυθμό και σταθερή ταχύτητα, χρησιμοποιώντας το εύρος της φωνής Ντο 4-Λα4 (Ντο 4 = μεσαίο Ντο) τραγουδία με βαθμό δυσκολίας 1 (απλά τραγουδία, σε απλές τονικότητες, απλούς ρυθμούς και μέτρα, και με περιορισμένο εύρος)
- ✓ Να τραγουδούν εκφραστικά και με αίσθηση των φράσεων

- ✓ Να εκτελούν ρυθμούς λόγου και απλά παιδικά τραγούδια τα οποία αντιπροσωπεύουν μια ποικιλία μέτρων, τονικότητας, μουσικών ειδών, στυλ, και πολιτισμών, μερικά εκ των οποίων από μνήμης
- ✓ Να τραγουδούν συγχρονισμένα, ακολουθώντας τις οδηγίες ενός μαέστρου
- ✓ Να σέβονται και να αποδέχονται τη φωνή τους και τη φωνή των άλλων παιδιών ως διαφορετική και μοναδική και να φροντίζουν για την υγεία της.
- ✓ Να τραγουδούν με σεβασμό στην ομάδα, ελέγχοντας την ένταση της φωνής τους.
- ✓ Να πειραματίζονται και να εξερευνούν ελεύθερα μέσα από πολυαισθητηριακές εμπειρίες, διάφορους τρόπους παραγωγής ήχου με το σώμα, ηχογόνα αντικείμενα και μουσικά όργανα.
- ✓ Να ερμηνεύουν ελεύθερα ή δομημένα γραφικές παρτιτούρες χρησιμοποιώντας ποικιλία ηχογόνων μέσω.
- ✓ Να εκτελούν τον παλμό, τον ρυθμό, την έμφαση καθώς και απλά ρυθμικά οστινάτι συνοδεύοντας τραγούδια και ορχηστρική μουσική.
- ✓ Να εξασκούνται και να εκτελούν συντονισμένα σε ομάδα ακολουθώντας τις οδηγίες του μαέστρου.
- ✓ Να εκτελούν εμπειρικά 2-3 νότες σε ραβδόφωνα.
- ✓ Να αυτοπειθαρχούν, να ελέγχουν τον εαυτό τους, και να αποκτήσουν δεξιότητες επικοινωνίας όταν παίζουν μουσική (με το διπλανό τους, με την ομάδα τους, με την εκπαιδευτικό).
- ✓ Να σέβονται και να φροντίζουν τα μουσικά όργανα και τα υλικά του μαθήματος.
- ✓ Να πειραματίζονται, να επιλέγουν και να οργανώνουν ήχους για να αποδώσουν με μουσική ή/και ηχητικά εφέ συναισθήματα, εικόνες, χαρακτήρες, ιστορίες και γραφικές παρτιτούρες.
- ✓ Να αυτοσχεδιάζουν μικρής έκτασης απαντήσεις σε δοσμένες ρυθμικές και μελωδικές ερωτήσεις με όργανα, ηχογόνα αντικείμενα, τη φωνή και το σώμα (body percussion)
- ✓ Να αυτοσχεδιάζουν με κίνηση, φωνή και ηχογόνα αντικείμενα (κρουστά σώματος, αντικείμενα και μουσικά όργανα) για να αποδώσουν μουσικές έννοιες.
- ✓ Να αυτοσχεδιάζουν ρίμες, μελωδία σε δοσμένους στίχους και να προσαρμόζουν δικούς τους στίχους σε γνωστές μελωδίες.

- ✓ Να επινοούν δικό τους κώδικα συμβόλων, γραφικών και μη για να καταγράψουν δικές τους συνθέσεις με σκοπό την επανεκτέλεση από τους ίδιους ή την εκτέλεση από τρίτου.
- ✓ Να εκτιμούν τις δημιουργίες τους και τις δημιουργίες των συμμαθητών τους ως μοναδικές και δυναμικές (εξελιξιμες και βελτιώσιμες).
- ✓ Να σέβονται και να αποδέχονται το σώμα τους και το σώμα των άλλων παιδιών ως διαφορετικό και μοναδικό.
- ✓ Να συμμετέχουν ενεργά στις ομαδικές δημιουργίες αναλαμβάνοντας ποικίλους ρόλους και να λαμβάνουν ενεργά μέρος στη λήψη αποφάσεων ακολουθώντας δημοκρατικές σεβόμενοι τη γνώμη όλων των μελών της ομάδας και με αίσθηση ευθύνης για την επιτυχία ή αποτυχία της δημιουργίας.

Περιγραμματα Ύλης

- ✓ **Έννοιες χροιάς**
 - Πηγές ήχου (φωνή, ήχοι περιβάλλοντος, ήχοι σώματος, ηχογόνα αντικείμενα, αυτοσχέδια όργανα και όργανα τάξης)
 - Τρόποι παραγωγής ήχων (π.χ. τρίψιμο, χτύπημα, κούνημα)
 - Όργανα αντιπροσωπευτικά των τριών οικογενειών (έγχχορδα, πνευστά και κρουστά όργανα)
- ✓ **Μελωδικές έννοιες**
 - Τονικό ύψος (ψηλοί, χαμηλοί ήχοι), φθόγγοι βιωματικά μέσα από το τραγούδι (Σολ-μι, λα-σολ-μι, μι-ρε-ντο)
 - Βιωματικά και εικονικά: ανιούσα, κατιούσα και ισοϋψής μελωδία στα πλαίσια της πεντατονικής κλίμακας
- ✓ **Ρυθμικές έννοιες**
 - Παλμός, ρυθμός, έμφαση
 - Ήχοι μικρής και μεγάλης διάρκειας, παύση
 - Αξίες: τέταρτο, όγδοα, μισό, παύση τετάρτου
 - Όγδοο παρεστιγμένο με δέκατο έκτο (καλπασμός)
 - Απλά μέτρα $2/4$ και $3/4$
- ✓ **Έννοιες Υφής**
 - Μονοφωνία, διφωνία
- ✓ **Έννοιες Αρμονίας**
 - Οστινάτο, μπορντούν

- ✓ **Μορφολογικές Έννοιες**
 - Φράση, Ερώτηση - Απάντηση (call and response)
 - Διμερής μορφή, Τριμερής μορφή, μορφή Ροντό
- ✓ **Εκφραστικές έννοιες**
 - **Δυναμική** (Σιγανά/ Δυνατά (piano/ forte), Σταδιακή αύξηση και μείωση της έντασης)
 - **Ρυθμική Αγωγή (ταχύτητα)** (Αργά / Γρήγορα, Σταδιακή αύξηση και μείωση της ταχύτητας)
 - **Άρθρωση- τρόποι εκτέλεσης** (Κοφτοί/ δεμένοι ήχοι, γλιστρήματα (glissando))

Εικαστικές Τέχνες

Στόχοι: Τα παιδιά:

- ✓ Να αναπτύξουν θετική στάση για την εικαστική έκφραση.
- ✓ Να γνωρίσουν τις ιδιότητες των υλικών και των διάφορων μέσων.
- ✓ Να αντιληφθούν τις ποιότητες και δυνατότητες των υλικών/μέσων που χρησιμοποιούν κατά τη διάρκεια της εικαστικής δημιουργίας.
- ✓ Να εξοικειωθούν με τη γλώσσα που χαρακτηρίζει κάθε μορφή εικαστικής δημιουργίας και τη σύνδεση της με το περιβάλλον.
- ✓ Να εξοικειωθούν με το άμεσο και ευρύτερο περιβάλλον τους (φυσικό και ανθρωπογενές)
- ✓ Να πειραματίζονται και να εξερευνούν υλικά και ιδέες.
- ✓ Να αναπτύξουν τις κινητικές τους δεξιότητες καθώς χρησιμοποιούν διαφορετικά εργαλεία και μέσα.
- ✓ Να μπορούν να δομούν, να τροποποιούν, να τοποθετούν και να μετασχηματίζουν αντικείμενα, υλικά και εικόνες με τη χρήση διάφορων εργαλείων και πολυμέσων.
- ✓ Να δημιουργούν έργα δύο, τριών και τεσσάρων διαστάσεων μέσα από παιχνίδι και εξερεύνηση υλικών/αντικειμένων/ ιδεών και με έμφαση τις αισθήσεις, συναισθήματα, εμπειρίες και φαντασία.
- ✓ Να παρατηρούν (αναγνωρίζουν, επιλέγουν, συλλέγουν, οργανώνουν) δεδομένα με σκοπό την εικαστική δημιουργία
- ✓ Να παρουσιάζουν και να στοχάζονται τόσο για τις διαδικασίες όσο και το τελικό αποτέλεσμα της εικαστικής έρευνας και δημιουργίας τους.

- ✓ Να διατυπώνουν ερωτήματα που να απορρέουν από τα ενδιαφέροντα, τις εμπειρίες, τις παρατηρήσεις και την εικαστική έρευνα και πειραματισμό τους.
- ✓ Να αξιοποιούν εικαστικά τον περιβάλλοντα χώρο τους (φυσικό και ανθρωπογενές) χρησιμοποιώντας όλες τις αισθήσεις τους.
- ✓ Να εξοικειωθούν μέσα από αυθεντικές καταστάσεις με τις πολιτισμικές (π.χ στοιχεία της τοπικής πολιτιστικής κληρονομιάς) και πολυπολιτισμικές διαστάσεις του περιβάλλοντος τους.
- ✓ Να αποκτήσουν δεξιότητες επικοινωνίας και συνεργασίας με την τοπική κοινωνία και την καλλιτεχνική κοινότητα του τόπου τους.
- ✓ Να διατυπώνουν και να προωθούν τις εισηγήσεις τους σε ότι αφορά την εικαστική εργασία, διαμόρφωση του περιβάλλοντος /κοινότητας τους.
- ✓ Να διακρίνουν την προέλευση, λειτουργία κάθε μορφής εικαστικής δημιουργίας και τη σχέση της με το περιβάλλον.
- ✓ Να αναγνωρίζουν τις διάφορες μορφές εικαστικής δημιουργία
- ✓ Να αναγνωρίζουν τους σκοπούς και λειτουργίες της εικαστικής δημιουργίας και γενικότερα της εικόνας όπως αυτή χρησιμοποιείται στην καθημερινή μας ζωή.
- ✓ Να διατυπώνουν τις προτιμήσεις τους για την εικαστική εργασία, τη δική τους και των άλλων παιδιών καθώς και άλλων εικόνων/εικαστικών έργων , συνδέοντας με τις δικές τους εμπειρίες και ιδέες.
- ✓ Να δίνουν πολλαπλές ερμηνείες σε έργα τέχνης/εικόνες αντικείμενα με διάφορους τρόπους.
- ✓ Να ευαισθητοποιηθούν μέσα από την πράξη στην παρατήρηση του άμεσου περιβάλλοντος.
- ✓ Να συμμετέχουν και να διαμορφώνουν οι ίδιοι το περιβάλλον.
- ✓ Να συμμετέχουν στη λήψη αποφάσεων και σε συνεργασίες που αφορούν εικαστικές δράσεις και την προώθηση τους.

Περιγραμμά Ύλης

- ✓ Εις βάθος προσέγγιση σε διάφορα θέματα και υλικά
- ✓ Σχέδιο, ζωγραφική, πλαστική, κολλητική, τύπωμα, τρισδιάστατες κατασκευές, υφαντική, μάσκες, γλυπτική, χειροτεχνίες, κολάζ κλπ.

Κοινωνικές Σπουδές

Στόχοι: Τα παιδιά:

- ✓ Να συνειδητοποιούν την πολλαπλότητα των κοινωνικών τους ταυτοτήτων (π.χ. έμφυλη, εθνική, θρησκευτική, πολιτισμική, ηλικίας, τάξης, παρέας, οικογένειας, άλλες)
- ✓ Να αναγνωρίζουν τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις τους (ως παιδιά και άλλα) σε ποικιλία πλαισίων
- ✓ Να εισηγούνται τρόπους βελτίωσης κοινωνικών και πολιτικών πρακτικών
- ✓ Να συμμετέχουν σε διαδικασίες δημιουργίας κανόνων αναγνωρίζοντας την αξία τους.
- ✓ Να καλλιεργήσουν την αυτονομία και αυτοσεβασμό τους
- ✓ Να συμμετέχουν σε και αναγνωρίζουν την αξία κοινωνικών δραστηριοτήτων και οργάνωσης (π.χ. επίσκεψης σε φιλανθρωπικό ίδρυμα, εορτασμός μέρας δικαιωμάτων του παιδιού)
- ✓ Να εντοπίζουν την οικονομική αλληλεξάρτηση ανθρώπων, κοινωνικών συνόλων και κρατών στην καθημερινή τους ζωή
- ✓ Να ιεραρχούν τις καθημερινές τους ανάγκες με ποικιλία κριτηρίων
- ✓ Να κατανοούν έννοιες παραγωγής, διανομής και κατανάλωσης (π.χ. τροφίμων, παιχνιδιών)
- ✓ Να συζητούν την αξία και αλληλεξάρτηση επαγγελματικών ομάδων με τις οποίες έχουν επαφή
- ✓ Να έρθουν σε επαφή με έννοιες Χρόνου
- ✓ Να κατανοούν τη σχέση των κοινωνικών τους ταυτοτήτων (π.χ. έμφυλη, εθνική, θρησκευτική, πολιτισμική, ηλικίας κ.ο.κ) με το χρόνο.
- ✓ Να εντοπίζουν στοιχεία που παραμένουν σταθερά και στοιχεία που αλλάζουν με την πάροδο του χρόνου στην καθημερινή τους ζωή.
- ✓ Να συζητούν στοιχεία της προσωπικής και οικογενειακής τους ιστορία
- ✓ Να τοποθετούνται στο χρόνο (ώρα, μέρα, εβδομάδα, μήνας, εποχή, έτος κλπ.)

- ✓ Να σειροθετούν περιστατικά ή γεγονότα σε ποικιλία ιστορικών γραμμών
- ✓ Να καλλιεργήσουν δεξιότητες ιστορικής διερεύνησης
- ✓ Να καλλιεργήσουν χωρική σκέψη.
- ✓ Να χρησιμοποιούν χωρικές έννοιες για να περιγράψουν και να κινηθούν στο χώρο (π.χ. δεξιά, αριστερά, πάνω, κάτω)
- ✓ Να συνειδητοποιούν την αλληλεπίδραση ανθρώπινου και φυσικού περιβάλλοντος στην καθημερινή τους ζωή.
- ✓ Να εντοπίζουν προβλήματα στη διαχείριση του χώρου (π. χ. κουκλόσπιτου, τάξης, αυλής σχολείου) από τους ανθρώπους και εισηγούνται λύσεις
- ✓ Να εξηγούν σχέσεις μεταξύ τοπικού και παγκόσμιου πλαισίου στην καθημερινή τους ζωή.
- ✓ Να καλλιεργήσουν δεξιότητες χρήσης χάρτη και επιτόπιας-υπαίθριας μελέτης
- ✓ Να συνειδητοποιήσουν τη θρησκευτική τους ταυτότητα
- ✓ Να έρθουν σε επαφή με θρησκευτικές πολιτισμικές πρακτικές του τόπου τους (π.χ. χώρους, τελετές, σύμβολα λατρείας)
- ✓ Να εκτιμήσουν και καλλιεργήσουν τις αξίες της αγάπης, ειρήνης, φιλίας, συνύπαρξης, ισότητας, σεβασμού της διαφορετικότητας.
- ✓ Να συζητούν ηθικά και υπαρξιακά ζητήματα που σχετίζονται με τη σχέση τους με το Θεό, τον εαυτό τους, τον συνάνθρωπό τους και την υπόλοιπη φύση.

Περίγραμμα Ύλης

- ✓ Κοινωνικό και Πολιτικό περιεχόμενο (δρώμενα)
- ✓ Ιστορικό Περιεχόμενο
- ✓ Οικονομικό Περιεχόμενο
- ✓ Γεωγραφικό Περιεχόμενο
- ✓ Θρησκευτικό και Ηθικό Περιεχόμενο.

Εγχειρίδια και Διδακτικά Μέσα

Τα εγχειρίδια και τα διδακτικά μέσα που θα χρησιμοποιηθούν για να υποστηρίξουν τη διδασκαλία και τη μάθηση σε κάθε γνωστικό αντικείμενο είναι καταχωρημένα όλα στην περιουσία του σχολείου, και αποτελούνται από παραμύθια, εκπαιδευτικά βιβλία, ειδικά σχεδιασμένα μαθήματα στο διαδραστικό πίνακα, ειδικά θεματικά εκπαιδευτικά προγράμματα στον υπολογιστή (π.χ. ακτίνες 5, kidpedia, babyredia κλπ.) αντικείμενα, υλικά και εξοπλισμός της τάξης και γενικά όλου του σχολείου (π.χ. μεγεθυντικοί φακοί, μαγνήτες, υλικά της φύσης, ειδικά δοχεία, μικροσκόπιο, δοχεία συλλογής, μουσικά όργανα, σχήματα σε διάφορα μεγέθη και χρώματα, κάρτες, ζάρια, video, τραγούδια, εικόνες, ποιήματα, παιχνιδοτράγουδα, αινίγματα, γλωσσοδέτες, είδη κειμένου από το περιβάλλον μας και μη, υλικά εικαστικής έκφρασης, ανακυκλώσιμα υλικά, άχρηστα υλικά, πραγματικά και μη υλικά, επισκέψεις κλπ.)

Χρόνος και περίοδοι διδασκαλίας

Ανά βδομάδα γίνονται 15 διδασκαλίες των πιο πάνω γνωστικών αντικειμένων (Α', Β' και Γ' διδασκαλία τη μέρα), οι 10 εκ των οποίων είναι 40' και οι άλλες πέντε των 25'. Ανά βδομάδα πραγματοποιούνται 5 διδασκαλίες 40' Γλωσσικής αγωγής (συζήτηση, παραμύθι, ποίημα, αινίγματα, γλωσσοδέτες κλπ.), 3 διδασκαλίες 40' Μαθηματικών-Φυσικών Επιστημών, 3 διδασκαλίες 25' Μουσικής Αγωγής, 2 διδασκαλίες 25' Φυσικής Αγωγής, 1 διδασκαλία 40' Κοινωνικών Επιστημών, 1 διδασκαλία 40' Εικαστικής Έκφρασης. Ανάλογα με το θέμα που έχουμε κάθε βδομάδα δημιουργείται εβδομαδιαίο πρόγραμμα (σας έχει αποσταλεί δείγμα), με τις διάφορες διδασκαλίες προγραμματισμένες ανάλογα. (π.χ. δεν πραγματοποιείται πάντα η διδασκαλία της γλωσσικής αγωγής την Α' περίοδο αλλά πολλές φορές και κατά τη Β' διδασκαλία κλπ.)